

loth ex captiuitate. **Q**uinquagesimo anno legis fiebat remissio. **Q**uinquagesimo ps^o canit **D**avid de dei miā. **Q**uinquagesimus annus dicitur iubilans/quo indulgentie promulgabantur sed nunc anno xxv. ¶ **A**ltimo circa anniuersaria notandum qd illud obseruat triplici de causa. primo vt defuncti de annis calamitatis perueniāt ad annos eternitatis/sive ad virā eternā/qd si ne fine est/z quasi annus in se reuoluit/vel qz semper ibi est idē ptitas z nulla reperit varietas. **S**ecūdo qz sicut sanctorū anniuersariū ad ipsorū honorē z nostrā vtilitatē celebram⁹/sic z anniuersariū defunctorū ad ipsorū vtilitatē z nostrā deuotionē. **T**ercio dies anniuersarij pro defunctis ideo repetit⁹/qm̃ b^m Augustinum qualiē sit eis in alia vita nescim⁹/z meli⁹ est vt eis supsit beneficiū nostrū q̃ de sit. **S**i autē anniuersarius ptigerit in die dñica vel in alia celebrari solēnitatē/non debet post poni vel mutari vsqz ad sequentē diē/prout fit in festis scōz/sed fiat in diē pcedēti/vt citi⁹ occurrat penis defunctorum quas in purgatorio sustinet. **D**efuncti enim nrō indigēt auxilio z bñificio/sz nō sancti. **D**ie quidē festiuo anniuersariū celebrari nō debet/nec missa pro defunctis dici/nisi corp⁹ pñs fuerit/tunc sic/quia ōni tēpo re p̃t missa p defunctis celebrari caduere pñte/nisi in pasceue. **T**unc enim non debet corpus tumulari nec missa p eo cāta/r/z qz tūc nec corpus xp̃i immolat/nec missa celebrat⁹/sed vsqz in crastinū reseruet⁹/z tunc scz in sabbato potest missa p illo cantari/z corpus sepeliri. **S**imilit⁹ si quis in diē pasche moriat⁹/corp⁹ eius vsqz in crastinū reseruet⁹ sup terraz/tunc cum celebratione misse sepeliat⁹. **N**on enim debet corpus sepeliri absqz missa/q̃ vis p̃trariū fiat in plerisqz locis/vt dicit **D**urand⁹. **L**icet igitur quotidie sit p fidelibus exorādum/tamē precipue hijs diebus sit ab amicis. **S**ācta siquidē z salubris est cogitatio p defunctis

exorare vr a peccatis soluant⁹. **A**t igit⁹ vtili⁹ hee solēnitates et exequie defunctorū p̃sint/**I**n vita dispone domui tue/quia morieris z non viues.

¶ **C**ella xli.

Discipulus qdragesimā primā cellā p̃spiciēs/**I**n eius pmo latere vidit sacerdotes celebrā

Quadragesima prima

tes/ quosdā pro aiābus certis/ quosdā pro vna sola/ vbi aspiciē-
batur circa ei⁹ altare aiā sola in igne cremari/ circa alterius plu-
res. In secūdo latere vidit personas genua flectētes/ et oratio-
nes faciētes per vigilias aut rosaria/ et hmoi. In tēcio latere q̄s-
dam personas elemosinas elargiētes. In quarto quosdā corp⁹
diuersis modis affligētes. Ex hijs picturis didicit q̄tuor mo-
dos esse quibus aiē defunctorū auxiliant. et hoc 6^m. Gregoriuz
oblationib⁹ sacerdotū/ aut precib⁹ scōroz/ aut elemosinis caroz
aut ieiunijs cognatorū. xij. q. ij. Aiē. Quos modos distinguit
Ray. sic. Suffragia quidē prosunt defunctis ad absolutionez
pene a qua p̄nt absolui quatuor mōis. vno mō p̄ incessionē ipi-
us capitis. s. xpi/ et sicutuani p̄ oblationē altari. Scōdo quasi p̄ in-
tercessionē puatorū mēbroz. i. p̄ orōnes scōz. Tercio p̄ modū
redēptionis pene. s. elemosinarū elargitionē. Quarto p̄ soluti-
onem pene. s. p̄ ieiuniorū afflictionē/ et ad dictos q̄tuor omēs alij
reducunt. Et 6^m pe. de pal. quo ad dictū Gregorij p̄ oblatōez
sacerdotū intelligit misse celebratio q̄ int̄ omia plus valet siue sit
de mortuis vt requiē eternā/ siue p̄ mortuis dñical̄ missa vel de
sāctis. Per p̄ces scōz intelligunt p̄ces nō solū corū qui sunt in
patria qui orāt p̄ hijs qui sunt in purgatorio p̄cipue amicis/ sed
etiā p̄ces iustoz viatorz quin etiā peccatorū si b̄ agāt vt ministri
eccl̄ie eā officiātes/ et oro dñicalis instituta ab ipso iudice. ex iude
psalteriū fili et vigilie ab eccl̄ia institute p̄ defunctis. Et qd̄ dictū
tur de elemosinis caroz hoc iō dicit q̄ cōiter amicit et p̄sanguis
nei p̄sueuerūt dare elemosinas p̄ defunctis suis/ nō p̄ extrane-
is tñ si extrane⁹ daret etiā valeret defūcto si dās hoc intendit et
sit in caritate elcā etiā procuret et ieiunij et oōnem illoz quib⁹
dat. Sili de ieiunijs a quocūqz bono fuerit pro defuncto valēt
ad satisfaciendū p̄ eis. Et sub b̄ p̄prehendunt oēs afflictiones
corpales vt disciplina. Et pegrinatōes et indulgētie etiā p̄nt eis
valere q̄nā p̄ferētib⁹ extendunt ad eos. tñ quis viuens vadit
ad eccl̄iā vbi est tal̄ indulgētia p̄ defunctis. ¶ Primū latus.
¶ Circa p̄mū igit̄ lat⁹ notandū q̄ p̄re omib⁹ alijs valet missarū
celebratio. Nōne ibi filius dei viui sponsus et zelator aiārū pro
suis dilectis offert. Nonne filius in diuinis qui p̄ omia obedi-

mit patri vsqz ad mortē obtinere poterit quicquid petierit. **N**ō
 ne sponsa ecclesia filiū vnigenitum de o patri offert in ambassa-
 ra pro redemptione captiuorū. **N**onne recolit ibi meōria pas-
 sionis eius cuius gutta sola sanguinis sufficiens fuit ad deletio-
 nem totius culpe ⁊ pene peccatorū. **Q**uis igitur excogitare po-
 terit q̄ salubris est hec celebratio. **S**ed circa predictū latus ali-
 qua s^m doctoz traditiones querēda sunt quo ad ipsaz missaz ce-
 lebratā. secūdo quo ad ipsuz celebrantē. **P**rimo vtrū missa pro
 defunctis equalit valeat defuncto vna sicut alia. **R**ndet pe. de
 pal. in iiii. dis. xlv. **I**n officio misse non solū est sacramentū sed
 etiā orationes sunt. **E**t ideo suffragiū misse continet duo de p̄-
 dictis. s. orationē ⁊ sacrificium. quantū est igitur ex parte sacri-
 ficii oblati/missa de quocūqz dicatur equalit prodest defuncto/
 ⁊ hoc est precipuum quod fit in missa. **S**ed ex parte orationū
 magis prodest illa in qua sunt oratōes ad hoc determinate. **S**z
 tamē iste defectus recōpensari potest per maiore deuotionē vel
 eius qui dicit missam/vel ei⁹ qui facit dici/vel etiā per incessio-
 nem sancti cuius suffragiū implorat. **S**ecūdo vtrū pmittens si
 gillatim vnā missaz diuersis/liberet ⁊ satisfaciat celebrādo vnā
 pro omnibus. **R**nsio s^m pe. de pal. in iiii. q. non liberat a toto s
 a tāto/ quia soluit minus q̄ debet/ sicut promittens iohā libz
 grossorum/ ⁊ petro vnā/ non totalit liberat offerendo duob⁹ v-
 nam/ quia missa celebrata pro multis non tñ valet singulis. pōt
 tamē talis celebrās excusari quinqz modis. **P**rimo ppter im-
 possibilitatē celebrādi pro quolibet specialit/ puta si collegiū sal-
 uo officio ad quod est institutū non pōt soluere plus q̄ tres aut
 duas/ vel vnā missam. **A**ut religiosus si post q̄ promisit a supi-
 ore imponantur alie misse/ quia difficultas patrocinationis ⁊ si
 non liberat/ tamē excusat. vnde sicut quādo bona defuncti non
 sufficiunt ad integre soluendū creditoribus/ soluit simul pluri-
 bus quod cuiuslibet erat persoluendum. sic hic. **S**ecūdo ppter cō-
 suetudinē/ maxime apud eum qui scit vel scire tenet/ quia scien-
 ti dolus non inferit/ sicut qui petunt missas a curatis aut canoni-
 ci relinquentes amiuersariū canonicis. **T**ercio ppter p̄uentionē
 s̄ expresse hoc dicat/ pmittēs/ quia contractus ex p̄uentione le/

Quadragesima prima

gem accipiūt. **Q**uod etiā sufficit dicere executori/ qz cui cōmisit re-
stator/ distributionē pecunie p missa/ videt etiā pmississe ordina-
tionē de missa/ pcurāda. **Q**uarto ppter recōpensationē/ qz nō
refert quid ex equipollētibus fiat/ vt si in alijs missis vel suffra-
gijs recōpensetur/ sicut apud puent^o aliquos missa dicēda a cō-
nentu imponitur vni fratri. **Q**uinto propter suppletionem dei
vbi est scie pōū scōm quosdam missam non tantū valere p pluri-
bus/ quantū vni solū pro vno solo dicat/ prouenit hoc ex actua-
li sacerdotis attentione/ non ppter hoc q ei^o attentio distribu-
tur diuersis s^m diuersas pportiones. **S**ed qz non pōt aliqz ad
plures affici tantū quantū ad vnu. **S**icut non pōt haberi tanta
amicicia acq̄sita ad multos sic ad vnu. **E**t iō missa decā p pluri-
bus simul nō tm̄ valet cuilibet eorū. quantū si p illo solo diceret
nisi summ^o sacerdos suppleat. **T**ūc at supplet qn̄ rōnabile est q
sac̄dos rātū affectū hēat ad quēlibz/ quātū dēat hēre ad vnu solū
si p illo solo celebraret. **S**ic si aliqz parochiani vel canōici ex duo-
e iōe quā hnt ad eccliam suā faciūt fieri in ecclia sua āniuersariuz
qd fieri nō p̄t nisi plures pcurrāt ad vnā missaz/ missa illa valet
rātū cuilibz eorū/ quātū si p quolibz solo diceret missa ab e x̄neo
sac̄dote q nō est ita affectat^o defuncto/ nec ecōuerso. **D**icūt etiā
isti q bona spūalia q cōicāt religiosi suis familiarib^o nō iō dicūt
min^o valere mult qz paucis/ qz diuidūt diuers^o s^m quia s^m cursuz
cōm qn̄ aliqz excedit deuotionē suā ad multos deuotio sua mi-
nuit/ t ex h̄ talia min^o valēt multis. **S**ed qz etiā talia bona pl^o
vel minus valent petentibus scōm maiorez vel minorem devo-
tionem ipsozum. **I**deo si cum instantia multi petāt t alij recta
intentione eos recipiāt/ videt q tantū valent talibus multis sic
paucis/ quia supplet vicem deuotionis actualis/ cuz maneat suf-
ficiens scōm habitum t radicē. **S**ed prima. **C**orū d̄ istinctio in-
ter secularē t regularē/ ppiū sacerdotē t extraneū. modico va-
lore digna videt/ quia videt eadē ratio in e x̄neo qui a d̄iūsis e
quale beneficiū recipit. vnde non min^o tenet secundo q̄ scio rō-
ne bñficii/ sicut curatus vtriqz parochiano ratōne officij. **N**ec
valet p istis suppletio de receptis ad bñficia/ qz p bñmōi recepti-
onem nō est imūnis a pena sibi iniūcta/ nec in toto nec in parte/

scz ppter ieiunia que sunt in ordine/sicut etiā per indulgēcias.
Nec minus diu puniet in purgatorio/ppf qđ post mortē solēt
 recitari obit⁹/vt specialit⁹ pro eis oret⁹. **Q**ui autē spēalit⁹ petit mis-
 sam pro se vel amico viuo aut mortuo/intēdit p se totaz habere
 missam ad satisfaciendū. **C**um nō possit habere eā totaz ad me-
 rendū/qz meritū non p̄t eē sic singulare quin oēs boni p̄ticipent/
 sed satisfactio sic.vñ nō est simile ppf differētiā q̄ hoc nō poni-
 tur. **E**t nō qđ duplex est d̄ra int̄ participiū qđ est ad merendū/
 z illud quod est ad satisfaciendū. prima qz participiū meriti est
 ex sola vnione caritatis sine aliq̄ intētiōe faciētis/specialit⁹ dire-
 cta ad participantē/ licet sit maior cū intētiōe. **S**ed participiū
 ad satisfaciendū non. **A**lioquin quicūqz eēt in caritate siue in b̄
 mūdo siue in alio/ statim eēt immunis ab ōni pena/ thesauro ec-
 clesie distributo qui est infinit⁹ p eius satisfactione. **S**icut etiā
 quilibet ex participatione meriti xp̄i per sacmēta meref p̄mūz
 infinitū/ quod est deus intēsiue/ z extēsiue vita et̄na. vel salte ille
 qui est in maiori caritate eēt minoris pene debitor in b̄ sc̄lo z in
 alio/ qđ absurdū videt⁹. h̄ ex sola intētiōe faciētis. **S**c̄da diffe-
 rētiā est qz participiū meriti nō minuit ex multiplicatiōe parti-
 cipantiū/ sicut p̄z qđ non fit deterior p̄ditio multiplicatis electis/
 sed melior/ non solū qz illi incipiūt participare qui incipiūt com-
 mūicare/vt etiā paruuli baptizati sunt participes bonorū op̄ez q̄
 nichil operant⁹. **E**t ppf hoc sine p̄iudicio receproz ad b̄nficia
 ordinis possunt recipi/ nec min⁹ capiūt nouissimi q̄ p̄mi/ h̄ in sa-
 tisfactione sec⁹ s̄m cōem doctrinā. **S**ed quid impetrat illud p̄ti-
 pium meriti dubiū est. non tñ ppf hoc maiore habebit gloriā
 qz cum plurib⁹ participat/ qz impossibile est illū qui nō h̄z plus
 de caritate eē participē pluriū. **S**icut nunc qñ sunt plures fide-
 les q̄ tēporibus. **N**oe **N**oe z **A**brabe/ vel aliquis est recept⁹
 ad b̄nficia pluriū ordinū religiosorū/ q̄ ali⁹ qui habet tantā cari-
 tatem q̄ quam dat gl̄ia. vnde non videt⁹ aliud nisi qz ppf meri-
 ta aliquorū p̄seruat eū de⁹ aliquā pctō/ qñqz a morte/ z sic de ali-
 is. **S**icut recordat⁹ est deus **A**brabā/ z liberauit loth. **C**ū eti-
 am qñqz ppf iustos pareat impijs/ vbi non p̄currat merituz nisi
 ex vna parte. **S**z qñ ambo iusti/ tūc ex vtraqz pte. **S**ed per re-

Quadragesima prima

ceptionem ad beneficia cōsequitur alium vtilitatem/ quia speci-
 alius participat/ et ex intētiōne p̄ma generali in recipiēdo/ et ex i-
 tentiōne spēali p̄ receptis orādo. hec pe. de pa. in iij. **T**ercio
 vtrū solues xxx. missas p̄ sibi recōmēdati in caplō nō. s. hāc p̄
 illo liberet. **D**ico q̄ nō p̄t liberari p̄fcē qz min⁹ soluit cuilibet/
 et p̄sequēs nō liberaf. **N**ā particulari solutio multa habz in-
 cōmoda in hijs/ vt si debeā tibi decē/ ticio decē/ et seyo decem/ et
 soluo hodie decē trib⁹/ nō tātū p̄dest oib⁹ eis sic si vni soluissez
 decē/ qz vn⁹ statim de ill⁹ facere potuisset vtilitatē suā. et sic est in
 p̄posito/ vt si sint q̄tuor in carcere quilibet p̄ decē. **S**i p̄mo die
 soluo decē p̄o omnibus nullus euadet carcerē/ licet debitū omniū
 minuat. **S**i secūdo die decē adhuc null⁹/ **S**i ticio et quarto die
 tunc oēs. **S**ed soluēdo p̄ singul⁹ p̄mus prima die/ secūdo secun-
 da/ ticius ticia/ quart⁹ q̄rta die fuissent liberati. **E**t sic feci triū p̄-
 ditionē deteriorē. **S**i ergo aliqui in purgatorio exītes sic sunt
 dispositi q̄ vn⁹ vna missa et non minori suffragio liberand⁹ est/
 et sunt multi tales/ vna missa p̄o omnibus istis dcā neminē eripit
 et sic diuici⁹ singuli tenent. nec hoc est p̄tra **A**ntisiodoren⁹/ q̄ cre-
 dit q̄ nulla missa celebraf p̄o qua non plures de purgatorio li-
 berent. **Q**uia q̄nqz sunt multi in purgatorio sic dispositi/ vel q̄
 ibi diu steterūt/ vel qui pauca purgāda habuerūt. hec **P**e. de
 pal. in q̄rto et v. **E**t si q̄rat vtrū tantū valeāt suffragia p̄tinu-
 ata q̄ suffragia simul multiplicata. i. xxx. misse dcē p̄ xxx. dies/
 quātū xxx. dcē in vna die a diuers⁹. **R**isio pe. de palu. in iij. q̄
 ad celeriorē liberationē a purgatorio et citi⁹ vidēdo deū/ pl⁹ va-
 let accelerata multiplicatio/ qz sacramētū habitū nū in p̄posito
 nunq̄ tātū valet ad pene remissionē ex ope opato/ quantū ad
 actū exercitum. **S**icut p̄z de baptismo flaminis/ et forte non est
 tam diu mansurus in purgatorio ille p̄ quo p̄petue fit anniuersa-
 rium q̄ eis egeat. **S**ed p̄tinuata successio tātū vel pl⁹ valet
 ad meritum multitudinis/ quia magis ad honorem dei valet p̄-
 tinuatio talium anniuersarioz. **N**eutrū ergo p̄demnādū/ quia
 vtrūqz fieri p̄t bona intētiōe/ et anniuersarioz vt de⁹ clari⁹ vide-
 atur p̄ op⁹ mag⁹ sibi honorificū/ et multitudo missarū simul dōcē
 darū vt deus citi⁹ videat/ et ne diuicius torqueat. **S**cōm

latus. ¶ **C**irca secundum latus notandū q̄ multi sacerdo-
tes legentes in libris decāntantes/ et laici orabāt flexis genibus.
Et iō querendū vtrū suffragia per malos profunt? Rñdet pe-
de pal. in iiii.º dis. xlv. q. j. q̄ p̄sint quinqz modis. primo ex ope-
re operato/ vt missa boni quantū mali/ sicut et baptismus. **S**ecū-
do ex opere operāte vniuersalis ecclesie/ cuius minister est pecc-
cator/ vt dicēdo vigilias pro mortuis/ et non solū pro suis parro-
chianis/ sed etiā extraneis/ qz minister est non solū hui⁹ ecclesie
sed vniuersalis. **T**ercio ex parte operāte eius qui rogat vel mā-
dat pro se fieri/ sicut bonus dñs per malū seruū mādāt ecclesiāz
fieri/ meret⁹/ et satisfacit. nec obstat q̄ mal⁹ non p̄r satisfacere pro
alio/ qz verū hoc est vt principalit⁹ agens/ secus si instrumētali ter
Quarto ex opere operāte alterius mādantis/ puta executoris
vel alteri⁹ per eādē rationem. sicut papa mādāt fieri solēnes
vigilias p̄ defuncto summo pōtifice/ pōt etiā quis subdito p̄ se
et alijs iungere orōnes/ et etiā p̄fessor penitēti vt oret pro se.
Quinto ex opere operante operante ministro/ qz ip̄e operat⁹ aliquo mō-
vñ si plat⁹ mal⁹ iniūgat dicere psalteriū p̄ aliquo viuo vel mor-
tuo/ et bonus subditus dicat non alias nō dicitur/ intēdens p̄
illo dicere in speciali pro quo iniunctū est/ vel pro quo iniūgens
intendit/ prodest illi et si non ex intētiōne mādantis/ tamē man-
datarij. **S**i autē subditus diceret non intēdens dicere p̄ aliquo
nisi pro seipso ad expletionē tunc non prodesset extraneo illi p̄
quo iniūgēs intendebat nec exprimebat/ nec ex intētiōne mād-
dantis qui indignus est mādatarij qui hoc non intēdit/ s̄ soluz
propter vniōnē caritatis cum exequēte. alias generalit⁹ non va-
lent suffragia scā p̄ malos/ qz cū is qui ad infcedendū mittit/ ini-
micus sit/ irati anim⁹ proculdubio ad deteriora p̄uocat/ qd̄ ve-
rum est p̄ modū vniōnis/ qz vni⁹ non est nec p̄ modū meriti qd̄
nō meret⁹. si qñqz p̄ modū impetratōis valēt/ qz orō p̄ccōz qñqz
est ipetratōia p̄ se et p̄ alijs/ vt p̄z in miracul⁹ q̄ aliqui sunt p̄ ma-
los ad p̄uersionē infidelū/ sic iudas cū alijs aplis sanabat infir-
mos. **S**z pl⁹ valet suffragiū boni bono q̄ suffragiū boni malo
q̄ tñ etiā nō nichil valet. q̄re scriptū est. **V**olūtate timēti⁹ se fa-
ciat/ etiā pro indignis. tercio mali p̄ malo. quarto mali p̄ bono/

Quadragesima prima

quia deus peccatores non exaudit. s. sic sicut iustos/ preterea liberatur quisq; soluendo suffragia cum alio sicut solus et simplū ymmo si a duobus quorū quilibet debet pro mortuo psalteriūz solvatur simplū/ dicendo scz simul vnū psalteriū/ sufficit. **Q**uod apparet per simile de horis canonicis/ quorū quilibet clericorū tenetur insolidū/ et tamē dicendo simul omnes liberant vnicavice/ **S**ed tamē requirit qd vnus attendat ad versum seu ad illaz partem quā dicit soci⁹ sicut ad id quod dicit ipse debet attendere/ aliē debitū pfunderet. **P**ot etiā dici in hmoi casu qd magis deus acceptat oñes cōes q̄ singulares. et etiā ecclia/ iō ex dei acceptatiōe et ecclie ordinatiōe liberant/ et non alias b^m pe. vbi ē. **C**um etiā querit vtrū suffragia tantū pfint hijs pro quibus non fiunt/ quātum pro hijs quibus specialiter dirigunt. **R**esponso **T**home in q̄rto. qd oīo valet defunctis duplici. vno mō p modū expiationis. **A**lio modo per modū gratulationis. **P**rimo mō extēdit valor eorū ad defunctos b^m intētiōnez faciētis/ et multomagis sui supioris et plati. vñ si intēdit p vno tñ/ ille sol⁹ videtur habere illū valorē expiatiū p quē qd citius liberat a pena purgatorij/ vel saltem principalius habet illū valorē. **S**i autē dicat pro decē defunctis cum ille valor sit finite virtutis et decet mīratorū graduū/ et si nobis ignotorū/ puta x/ quilibet habebit vnū graduū. vnde non tantū quantū si pro vno tñ dixilz missam vel aliud suffragiū fecisset q̄uis in sacramēto xps exis infinite sit virtutis/ non tamē ibi infinite/ sed virtute finita operat/ quātum ad effectū sacramēti/ quia si totam suā virtutez exerceret/ vna missa oēs de purgatorio liberaret. **N**ō ergo pfunt hijs p quibus non intēdit tñ/ sicut p quib⁹ intēdit/ ymmo forte nichil pro quib⁹ non intēdit. **E**t hoc de suffragio missę quātum ad valorē principalē/ qui est ex sacrificio ei⁹. **N**ā quātū ad valorem qui est ex oñibus q̄ fiūt in missa et officio/ valet oīs missa omnibus defunctis/ quia pro omnibus ibi oratur. **Q**uātum autē ad secundū modū. s. gratulationis/ sic suffragia scā ex intentione pro vno tñ/ valēt omnibus in purgatorio/ qd cū ipi cēs sint in caritate/ de omni suffragio facto cuilibet particulariter gaudent omnes. **E**t qui in maiori caritate est ibi/ magis gaudet/

etiam de suffragio facto p alio z non p se. **E**t quātum ad istā gratulationē intelligit illud **Jeronimi** de **pse. dis. v.** non medicriter. vbi dicit. **Cum** missa vel psalm⁹ pro centū animab⁹ dicitur/nichil min⁹ q̄ si p q̄libet diceret accipit. s. quo ad gratulationē s^m **Thoma. vel s^m glo.** ibi hoc refert quo ad meritū celebrātis/qz ceteris parib⁹ tantū meret celebrādo p nulle quātuz pro vno/z ecōuerso. **Sed** nōndū s^m **pe. de pa. in q̄rto/ q̄** cū dicitur habēs maiorē caritatē in purgatorio pl⁹ gaudet de suffragio etiā p alio scō. hoc aliquo mō videt verum/aliquo modo non. **Suffragiū** enim z est bonū faciētis ipsum/inquātum est actus eius bonus reddēs eū acceptū corā deo. z est bonū eius p quo fit dictū suffragiū. **Quātum** igit ad primā bonitatez intelligit dictū **Thome. s. q̄** qui in maiori caritate est plus gaudet de suffragio quia suffragiū per istū modū non est magis vni⁹ defūcti q̄ alterius/sed solū faciētis. **Sed** quātum ad secundū valorem cum ille valor sit solū illius pro quo fit suffragiū z si sit in minori caritate/q̄ ille pro quo non fit z si in maiori caritate sit. **P**reterea querit **pe. de palu. in q̄rto dis. xlv. q. j.** vtrū suffragia p sint ei qui facit ipsa pro alijs. **Cui** questionī rēdens ait. **Et** quidez in merēdo si sit in caritate nichilomin⁹ prosunt q̄ si pro se fieret. iuxta illud psalmiste **Oratio** mea in sinu meo pueret. **Et** quādoqz hoc meret plus celebrādo p alio q̄ p seipso/qz maiori feruore caritatis accensus est qui scintillas mittit ad alios/z maxime ad inimicos. **Secūdo** valēt facienti suffragia p alijs. **B**est si sunt in glia ad satisfaciendū indirecte/q̄ ille. s. p quo fit non indiget/quia saluat⁹ est. vel qz non est capax/quia damnatus/q̄ scz facies est talis intētionis in habitu quia p se faceret si crederet non proficere illi pro quo fit. **Tercio** indirecte per eū cui suffragium prestat⁹/qui tenetur orare vel alia bona agere pro faciente suffragiū alius esset ingratus non reddens antīdota/z sic melius est orare pro mortuis q̄ pro viuīs/qui mortui quādo erunt in paradiſo z sciunt illos qui orauerūt pro eis vel alia suffragia fecerunt etiam pro eis orabunt/etiam si suffragantes ppter peccatum suū illis non profuerunt/q̄nā amicitia cōsiderat affectum plusq̄ effectū. **Et** sunt in caritate pfecta. **O**rāt etia

Quadragesima prima

sancti pro talibus inquātuz est diuini beneplaciti. **Quarto** nō prodest ad satisfaciendū directe/ut si est michi iniunctuz vnum psalteriū/z tibi aliud/dicendo pro te vnum adhuc suz obligat⁹ pro me ad vnum.sicut si sumus ego z tu paulo quilibet in decē/soluēdo pro te remanes obligatus pro me paulo in decē/z quid cum quodlibet bonū opus factū in caritate sit simul z meritoriū inquātum ex caritate procedat/z satisfactoriū inquātū est laboriosum sicut est omne opus vtuosum/f^m **Thomā** in quarto Inquātum meritoriū ita prodest etiam faciēti pro alio/puta elemosinam/orōnem/ieiuniū/z hmoi. quod non alteri/sz inquātum satisfactoriū seu pene expiatiūū prodest ei pro quo fit. vñ si pro se intēdit satisfacere/sibi valet/si pro alio viuo vel defūcto/p illo satisfacit/si tñ est capax.i. in statu grē. **Tercium** latus **Circa** terciū latus notandū de distribuētibz elemosinas pro animab⁹/q elemosine vt recte distribuuntur

Requiri	animi rectitudo de licite acquisito indigentie subiecto	Quantuz ad primū att Apostol⁹ ad romanos xij. Qui miseref in hy/ laritate/qui tribuit in simplicitate Mat. xj. Te at faciente ele/ mosinā nesciat sinistra tua qd faciat dextera. i. sinistra intētio fa/ uoris populari non se immisceat cū ope bono elemosine tue De se/ cundo Bregio. Non est putāda elemosina si pauperib ⁹ dispē/ setur qd ex illicitis reb ⁹ acquiri/ nā q male accipit vt bñ dispen/ set/graui pot ⁹ q inde subleuet. Sed notādum f ^m Thomaz 2 ^o . 2 ^a . q. xxxij. Q u illicite acquisitum potest dici tripliciter. vno modo ita q de illo ppetit repetitio siue trāsserat dominum/ vt de ysura/ siue non transferatur dominiū/ vt in furto/ z huiusmo/ di. E t de huiusmodi non pōt fieri elemosina/ qz res est aliena q debet restitui ei a quo recepta est. E t idē de rebus inuētis. E t hoc nisi non inueniret ille cui ⁹ res est/ nec ei ⁹ heres/ nā tñc de/ bet pauperib ⁹ erogari. E t similē qui nō pōt alienare nō pōt ele/ mosinas dare sine licētia superioris/ nisi aliq parū/ ex ipse ratifi/ cationis/ vel in extrema necessitate pstituto. Secūdo mō dicit illicite acq ⁹ sitū ex eo q turpitudine est in datiōe z receptiōe quā/ le turpi ⁹ accipit/z sic retinere sibi nō pōt/z ali ⁹ turpi ⁹ dedit/ vñ z
----------------	---	--

sibi restitui non debet/ vt in symonia/ sed in elemosinis conuerti
Tercio modo dicitur illicitum non q̄ acquisitio ipsa sit illicita/ sed
 illud ex quo acquiritur/ sicut de eo quod acquiritur per meretrici
 um/ et hoc proprie vocatur turpe lucrū. **Q**uoniam enim mulier turpis me
 retriciū exercet turpiter agit et contra leges dei. **S**ed in eo q̄
 accipit non iniuste agit/ nec cōtra legē dei. unde sic illicitē acqui
 situm retineri potest/ et etiā de eo pōt fieri elemosina. ¶ **Q**uan
 tum ad terciū debet dari elemosina indigētī/ q̄ largitio ex libe
 ralitate non dicitur elemosina. **Q**uod datur monasterijs ad elemosi
 nam p̄tinet vt xpī ministris/ debet elemosina potius dari iustis
 egētib⁹/ q̄ iniustis ceteris paribus. ¶ **Q**uartū lat⁹
 ca quartū lat⁹ notādū q̄ multiplices sunt corporū afflictiones/ si
 cut vigilie/ abstinentie a delectabilibus/ peregrinationes/ et ieiuni
 um. **I**eiunia viuētū sūt auxilia defūctorū/ sic q̄ de⁹ ea acceptat
 p̄ aiab⁹ defūctorū/ tā q̄ p̄ ipsas hoc scī eēt. vñ btūs **D**ñc⁹ fer
 rea catbena triplicē disciplinā omī nocte recepit/ vnā p̄ se/ aliā p̄
 defunctis/ scia⁹ p̄ pctōrib⁹ viuīs. **S**ed nō q̄ elemosina melior ē le
 iunio/ q̄ bonū hūanū quāto cōius tāto meli⁹/ et ozo pl⁹ ceteris
 parib⁹ q̄ p̄cedētia/ et h̄ per viā grē et per incessionē mēbrozū
 xpī. **M**eli⁹ est em̄ op⁹ caritatis qd̄ dirigīt in deū vt ozo/ q̄ qd̄
 dirigīt in se vel in p̄ximū vt solū ieiuniū/ vel elemosina/ vt dicit
Sco. in quolib. q. p̄ta. **I**nt̄ omīa meritoria ozo mag⁹ h̄z rōnez
 meriti applicabil⁹ alteri/ q̄ ipsa de rōne sui est placatiua et recon
 siliatīua deo/ et etiā isti⁹ p̄ quo per ipsum orātem offert. **S**ed su
 per omīa valet sacrificiū altaris. i. missē celebratio/ et h̄ per viam
 gratie et iusticie/ q̄ meli⁹ est opus caritatis cōis sc̄z totius eccle
 sie q̄ priuātē et specialis persone. **E**t dicitur hec oblatio altari in
 distincte scdm̄ **S**co. siue sit p̄secratio siue p̄ceptio eucharistie/ si
 ue opatio alia sacerdotis celebrātis in persona ecclesie. et nō ac
 cipitur precise p̄ cōtēto in eucharistia/ quia sic etiā in pixide
 esset. hec autē oblatio v̄ sit deo accepta oportet q̄ offerat a p̄
 sona vel a personis acceptis deo. **N**on quī celebrat missāz obla
 tio sit primo a xpō/ qui sic sacramentū illud instituit fieri/ quia
 xp̄s est summus sacerdos qui licet immediate nūc non offerat/
 (alias esset infinitū meritū) tamē mediate offert per m̄ ministrū.

Ammonitio fructuosa

Fit secundo a xpi passiōe/et ab ea habet efficaciam/inquantum ibi specialior memoratio xpi passiōis habet/vbis/signis/et meditationibus. Tercio fit et accepta ratione voluntatis ecclie generalis militantis ecclie: quia ille intelligitur facere cuius nomine vel vice fit. De hijs ponit beatus Gregorius plura exempla in quarto dialogi. satis copia et pluribus nota. quia causa breuitatis traseo. Sunt autem in purgatorio quaduplicem scientiam/viam per species influxas a deo/sicut alie substantie separate. secundam per ea que hic didicerunt. terciam per animas illic aduenientes. quartam per angelos bonos reuelantes. et quinta ad dei potestatem per malos angelos scilicet eas deridentes secundum Thomam.

Ammonitio fructuosa pro animabus subleuandis.

Requeritur prehabitu est quod tam pena damni quam pena sensus in purgatorio extas omne vite penitus excusat supplicium. Nonne ergo ferrea pectora habent/qui existentibus in tantis tormentis non patiuntur/neque pro posse auxiliari conantur? Denique dum proximos nostros tam quam nos ipsos iubemur diligere: dumque precipimur facere eis sicut nobis ab ipsis fieri affectamus: per proximos intelliguntur omnes rationales intellectualesque creature/que beatitudinis sunt capaces. ergo et anime in purgatorio existentes. illis itaque facere ac subuenire tenemur quemadmodum nobis fieri in simili casu vellemus. Interea si quis videret quemquam mortalium (quoniam quis ignotum et alienum) ymmo et inimicum in medio estuatisissimi fornacis iacere et posset ei ad euadendum succurrere/nec tamen succurreret. Nonne ab omnibus durus et inhumilis ac crudelissimus reputaretur? Quanta est ergo eorum negligentia inhumilis ac crudelitas atque peruersitas/quod detentis in purgatorio animabus non dolent neque auxiliantur/prestant parentibus/propinquis/notis/benefactoribus et amicis ymmo vix semel in die recordantur eorum. Amplius ut communiter dicitur existentibus in purgatorio in tantum presunt vinorum suffragia facta pro illis/quantum ipsi in vita hac meruerunt et talia possent eis prodesse. Idcirco qui tardi negligentes et duri sunt ad succurrendum defunctis/sciant quoniam qua mensura metiuntur eis quoque remetietur et taliter eis subueniet quemadmodum meruerunt et subuenerunt. Insuper tales non videntur attendere quod